

Vergaderjaar 2017–2018

34 960 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat voor het gemeentefonds.

Het in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 3

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Inhoudsopgave	blz.
Leeswijzer	2
1. Het beleid	2
Overzicht uitgavenmutaties	2
Toelichting op de beleidsmutaties	3
2. Het beleidsartikel	9
Toelichting	11
3. Integratie-uitkeringen	13
4. Decentralisatie-uitkeringen	14

Leeswijzer

Bij de eerste suppletoire begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2018, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2018.

De indeling van deze suppletoire begroting is als volgt. Paragraaf 1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht. Tot slot, in paragraaf 3 en 4, een overzicht van de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen.

1. Het beleid

Overzicht uitgavenmutaties

In de onderstaande overzichtstabel B1 wordt een overzicht gegeven van de mutaties die zich in de periode vanaf de vastgestelde begroting 2018 tot en met de eerste suppletoire begroting 2018 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

Tabel B1: Overzicht suppletoire begrotingsmutaties (Eerste suppletoire begroting; bedragen x € 1.000)

	2018
Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2018	28.282.670
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
1 Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2017	- 13.845
1 Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2017	2
1 Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2017	34.918
1 Wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2017	305
2 Overloop 2017/2018 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
3 Accres tranche 2017 (incidenteel)	- 23.436
3 Accres tranche 2017 (structureel)	- 23.436
4 Accres tranche 2018	343.927
5 Plafond BTW compensatiefonds 2017	- 7.449

6	Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering)	35.452
6	Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering sociaal domein)	261.256
6	Loon- en prijsbijstelling 2018 (algemene uitkering)	0
7	Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	47.400
7	Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	11.280
8	Bevorderen arbeidsparticipatie (decentralisatie-uitkering)	172
9	Interreg V (decentralisatie-uitkering)	291
10	Waarderingskamer	- 2.759
10	Waarderingskamer (algemene uitkering)	- 318
10	Waarderingskamer	318
11	Fier Fryslân (decentralisatie-uitkering)	- 2.801
12	Innovatieve aanpak Energiebesparing (decentralisatie-uitkering)	7.250
13	Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	2.585
14	Verhoogde Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	78.415
14	Verhoogde Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	- 50.424
14	Verhoogde Asielinstroom (algemene uitkering)	50.424
14	Verhoogde Asielinstroom (decentralisatie-uitkering)	- 27.991
15	Verlenging Pilot weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)	102
16	Persoonskaartenarchief (algemene uitkering)	- 150
17	Maatschappelijke begeleiding (decentralisatie-uitkering)	1.527
18	Matchen op werk (decentralisatie-uitkering)	3.020
19	Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)	626
20	Kinderen in een AZC (integratie-uitkering sociaal domein)	- 3.000
21	Dialogo Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	35
22	DigiD en Mijn Overheid (algemene uitkering)	- 3.850
23	Referendum (decentralisatie-uitkering)	8.020
24	Ketensystemen Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	- 465
25	Versterking lokale werkgelegenheid Groningen (decentralisatie-uitkering)	1.900
26	Doventolk Werkdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 40
27	Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	294
28	Innovatiepartnerschap Amsterdam (decentralisatie-uitkering)	310
29	Handelsregister (algemene uitkering)	- 806
30	Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)	8.270
31	Veilig Thuis (algemene uitkering)	- 11.900
31	Veilig Thuis (decentralisatie-uitkering)	11.900
32	Voorziening knelpunten sociaal domein (algemene uitkering)	- 100.000
32	Voorziening knelpunten sociaal domein (decentralisatie-uitkering)	200.000
33	I91 20.000 extra beschutte werkplekken (integratie-uitkering sociaal domein)	0
34	Versterking lokale aanpak jihadisme (decentralisatie-uitkering)	5.256
35	Spoorstaafconditioneringssystemen (decentralisatie-uitkering)	137
36	Milieuzones grote steden (decentralisatie-uitkering)	1.000
37	Forensisch Medische Expertise Kinder mishandeling (integratie-uitkering sociaal domein)	- 600
38	Verlengde pleegzorg standaard tot 21 jaar (integratie-uitkering sociaal domein)	5.000
39	Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.200
40	Doventolk leefdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 1.050
41	Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)	27.000
Totaal nieuwe mutaties		877.272

Stand 1° suppletoire begroting 2017

29.159.942

Toelichting op de beleidsmutaties

1) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering, decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen 2017

Bij Slotwet 2017 is vastgesteld hoe de in 2017 gerealiseerde uitbetalingen voor de algemene uitkering (AU), de integratie-uitkering sociaal domein (IUSD), de overige integratie-uitkeringen (IU) en decentralisatie-uitkeringen (DU) aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2e suppletoire begroting 2017 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er bij de algemene uitkering hogere uitbetalingen zijn gedaan dan bij Najaarsnota 2017 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € 13,8 miljoen. Bij de andere uitkeringen zijn in 2017

lagere uitbetalingen gedaan dan bij Najaarsnota 2017 werd verwacht. Het gaat om € 0,3 miljoen voor de integratie-uitkering sociaal domein en € 34,9 miljoen voor de decentralisatie-uitkeringen. Deze verschillen kunnen ontstaan doordat op het moment van uitbetaling nog niet alle verdeelmaatstaven, of uit te keren bedragen per gemeente, definitief zijn. Voor een uitgebreidere verklaring van deze verschillen wordt verwezen naar de Slotwet 2017 van het gemeentefonds (TK 34 950 B, nr 4). Bij Voorjaarsnota 2018 wordt de algemene uitkering met € 13,8 miljoen neerwaarts bijgesteld. De integratie-uitkering sociaal domein worden met € 0,3 miljoen opwaarts bijgesteld en de decentralisatie-uitkeringen met € 34,9 miljoen.

2) Overloop 2017/2018 kosten Financiële-verhoudingswet

In 2017 is het budget Kosten Financiële verhoudingswet niet geheel tot besteding gekomen. Op basis van een afspraak gemaakt met het Ministerie van Financiën wordt daarvan € 1 miljoen aan de begroting voor 2018 toegevoegd.

3) Accres tranche 2017

Het definitieve accres over het begrotingsjaar 2017 wordt berekend op basis van de stand van het Financieel jaarverslag van het Rijk en wordt verwerkt in deze 1^e suppletoire begroting 2018 van het gemeentefonds. Voor 2017 wordt het accres ten opzichte van de ontwerpbegroting 2018 verlaagd met € 23,4 miljoen. Het totale accres voor 2017 wordt daarmee € 166,4 miljoen. Daarnaast wordt de structurele doorwerking van het accres 2017 verwerkt in deze 1^e suppletoire begroting 2018 van het gemeentefonds.

4) Accres tranche 2018

Het accres 2018 is onderdeel van de normeringssystematiek. Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2018, ten opzichte van de stand Miljoenennota 2018, verhoogd met € 343,9 miljoen.

5) Plafond BTW compensatiefonds

De ontwikkeling van het BTW compensatiefonds en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk/VNG/IPO met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Bij Najaarsnota 2017 werd de ruimte onder het plafond voor 2017 geraamd op € 156,9 miljoen voor de gemeenten. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte met € 7,5 miljoen afgenomen. Dit bedrag wordt verrekend met het BTW compensatiefonds.

6) Loon- en prijsbijstelling 2018

Dit betreft de loon- en prijsbijstelling voor het jaar 2018 voor de integratie-uitkering sociaal domein en de integratie-uitkering Wmo (huishoudelijke verzorging). Met ingang van 2019 zijn verschillende onderdelen van de integratie-uitkering sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering. Deze onderdelen genereren in 2018 en 2019 op de gebruikelijke wijze loon- en prijsbijstelling. Daarom wordt een deel van de loon- en prijsbijstelling vanaf 2019 toegevoegd aan de algemene uitkering.

7) Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)

Voor 2018 dragen de Ministeries van VWS en OCW gezamenlijk € 58,7 miljoen bij voor de Buurtsportcoaches (Brede impuls combinatiefuncties). De deelnemende gemeenten dragen zorg voor de organisatie van de cofinanciering.

8) Arbeidsparticipatie mensen met een psychische beperking (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan 31 centrumgemeenten voor de bevordering van de arbeidsparticipatie voor mensen met een psychische beperking.

9) Interreg V (decentralisatie-uitkering)

Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontvangen de gemeenten Arnhem (€ 266.850) en Amsterdam (€ 23.750) een bijdrage in het kader van de Rijkscofinancieringsregeling Interreg V en de Projectstimuleringsregeling Interreg V.

10) Kosten Waarderingskamer (algemene uitkering)

Het budget 2018 voor de Waarderingskamer is eerder vastgesteld op € 2,441 miljoen. De actuele raming van de kosten 2018 voor de Waarderingskamer komt uit op € 2,759 miljoen. Het budget wordt daarom opwaarts bijgesteld met € 318.000 ten laste van de algemene uitkering. Tevens wordt het totaal benodigde budget overgeboekt naar de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De bijdrage 2018 aan de Waarderingskamer zal ten laste van die begroting worden toegekend.

11) Fier Fryslân (decentralisatie-uitkering)

In 2018 zal de financiering van Fier Fryslân eenmalig vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties plaats vinden. In verband daarmee wordt het benodigde bedrag overgeboekt vanuit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang, waar het gereserveerd stond voor de gemeente Leeuwarden, overgeboekt naar de begroting BZK.

12) Innovatieve aanpak Energiebesparing (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor innovatieve aanpakken om de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad op te schalen.

13) Beter Benutten (decentralisatie-uitkering)

Diverse gemeenten ontvangen in 2018 een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor de uitvoering van het lopende programma en het vervolgprogramma van Beter Benutten.

14) Verhoogde asielinstroom (decentralisatie-uitkering en algemene uitkering)

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom hebben gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per een in die gemeente geplaatste vergunninghouder ontvangen. Indien over deze jaren minder wordt uitgekeerd dan geraamd, dan wordt het resterend budget doorgeschoven naar het daaropvolgende begrotingsjaar. De realisatie over 2016 en 2017 is € 78,4 miljoen lager uitgevallen dan geraamd. Dit bedrag wordt, conform de gemaakte afspraken, doorgeschoven naar 2018. Zie ook de Slotwet 2017 van het gemeentefonds (TK 34 950 B, nr 4). In 2018 wordt een eventueel dan nog resterend budget teruggeboekt naar respectievelijk het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voor het onderdeel participatie en integratie) en de algemene uitkering van het gemeentefonds (voor het partieel effect). Per saldo wordt € 28 miljoen teruggeboekt naar de begroting SZW en € 50,4 miljoen naar de algemene uitkering.

15) Pilot Weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Sociale Zaken, in het kader van de verlenging van de pilot weerbaar opvoeden, aan de gemeenten Roosendaal, Culemborg, Delft, Nijmegen en Maastricht.

16) Persoonskaartenarchief (algemene uitkering)

De gemeente Den Haag beheert het Persoonskaartenarchief van mensen die voor 1994 zijn geëmigreerd. De verantwoordelijkheid voor deze taak gaat over naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De middelen worden daartoe overgeboekt van de begroting Gemeentefonds naar de begroting van BZK. De uitvoering van de taak blijft ondergebracht bij de gemeente Den Haag.

17) Maatschappelijke begeleiding (decentralisatie-uitkering)

Vanwege een wijziging van Wet inburgering ontvangen gemeenten met ingang van 1 oktober 2017 een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds voor de kosten van de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. De bijbehorende middelen worden overgeboekt vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

18) Matchen op werk (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een overboeking vanuit het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid bestemd om de arbeidsmarktregio's op maat te kunnen ondersteunen bij hun inspanningen om regio-specifieke knelpunten op de arbeidsmarkt aan te pakken.

19) Economische Zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan diverse centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's om het programma economische zelfstandigheid uit te voeren. Het programma heeft als doel om de economische zelfstandigheid van vrouwen te vergroten door hen te stimuleren om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt.

20) Kinderen in een AZC (integratie-uitkering sociaal domein)

De jeugdhulp aan kinderen in een AZC blijft ook in 2018 gefinancierd worden via het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De bijbehorende middelen worden daartoe overgeboekt naar het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

21) Dialoog Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)

Vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangt de gemeente Dongeradeel een bijdrage voor het ontwikkelen en uitvoeren van dialooginitiatieven met een nationale uitstraling rondom de landelijke intocht van Sinterklaas.

22) DiGiD en Mijn Overheid (algemene uitkering)

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vanwege de bijdragen van gemeenten in de kosten voor DiGiD en MijnOverheid.

23) Referendum (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt middelen beschikbaar voor een vergoeding aan gemeenten voor het raadgevend referendum over de Wet op Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Er is een hogere bijdrage beschikbaar voor gemeenten die het referendum apart moesten organiseren, omdat er op dezelfde dag geen gemeenteraadsverkiezingen werden gehouden.

24) Ketensystemen Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein en algemene uitkering)

Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Justitie & Veiligheid vanwege de overeengekomen hogere bijdrage van gemeenten voor de kosten van het beheer van de ketensystemen Jeugd.

- 25) Versterking lokale werkgelegenheid Groningen (decentralisatie-uitkering)
Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt middelen beschikbaar om de arbeidsmarktregio Groningen financieel te ondersteunen. De gelden zijn bedoeld om kandidaten uit de WW, bijstand en zij-instromers om te scholen naar banen in de aardbevingsgerelateerde bouw en technieksector. Het bedrag wordt uitgekeerd aan de centrumgemeente Groningen voor de arbeidsmarktregio Groningen. Voor het jaar 2018 en 2019 gaat het per jaar om een bedrag van € 1,9 miljoen per jaar.
- 26) Doventolk Werkdomein (integratie-uitkering sociaal domein)
Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in verband met de financiering van de doventolkvoorziening in het werkdomein in 2018.
- 27) Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)
Verschillende gemeenten ontvangen een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van het programma Erfgoed en ruimte.
- 28) Innovatiepartnerschap Amsterdam (decentralisatie-uitkering)
Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat stelt een bijdrage beschikbaar aan de gemeenten Amsterdam ter stimulering van het innovatiepartnerschap.
- 29) Handelsregister (algemene uitkering)
Dit betreft een overboeking naar het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in verband met de financiering van het handelsregister voor de periode 2017–2019.
- 30) Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)
Dit betreft een aanvullende bijdrage van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan 7 gemeenten in het kader van het programma Bodemsanering.
- 31) Veilig Thuis (algemene uitkering en decentralisatie-uitkering)
Dit betreft een overheveling van middelen voor veilig Thuis van de algemene uitkering naar de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Omdat de kosten voor Veilig Thuis enkel bij centrumgemeenten terecht komen hebben de fondsbeheerders voor deze overheveling gekozen. Door deze overheveling worden de kosten die gemeenten voor Veilig Thuis maken het best benaderd.
- 32) Voorziening knelpunten sociaal domein (algemene uitkering en decentralisatie-uitkering)
Binnen het gemeentefonds wordt een voorziening getroffen voor door de gemeenten ervaren knelpunten binnen het sociaal domein. Deze voorziening is tot stand gekomen door middel van een bijdrage vanuit het gemeentefonds zelf (algemene uitkering) en door een overboeking vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In de loop van het jaar zal de VNG een verdeling van de middelen over de gemeenten bepalen. Indien er middelen overblijven, dan vloeien deze terug naar de algemene uitkering.
- 33) I91 20.000 extra beschutte werkplekken (integratie-uitkering sociaal domein)
Dit betreft een maatregel uit het regeerakkoord. Het budget voor activering van en dienstverlening aan mensen in een kwetsbare positie wordt verhoogd, waarmee voor 20.000 extra personen de mogelijkheid voor beschermt werk ontstaat. Daartoe zijn bij nota van wijziging bij de

ontwerpbegroting 2018 middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor 2019 en verder. Met deze boeking wordt een correctie doorgevoerd op die reeks. Deze mutatie heeft dus geen betrekking op het begrotingsjaar 2018, maar kent wel een meerjarige doorwerking.

34) Versterking lokale aanpak jihadisme (decentralisatie-uitkering)
In de kamerbrief Versterking Veiligheidsketen van 27 februari 2016 is aangekondigd dat er versterkingsgelden beschikbaar worden gesteld voor de aanpak van jihadisme ter ondersteuning van het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme. In het bijzonder voor de integrale lokale aanpak van gemeenten, met nadruk op de versterking van de preventieve aanpak. Hiertoe worden middelen overgeboekt vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid naar het gemeentefonds.

35) Spoorstaafconditioneringssystemen (decentralisatie-uitkering)
Dit betreft een overboeking vanuit het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat voor de kosten die de gemeenten Eindhoven en Oss hebben gemaakt voor de aanschaf van spoorstaafconditioneringssystemen ter vermindering van zgn. booggeluid.

36) Milieuzones in grote steden (decentralisatie-uitkering)
De gemeenten Utrecht, Rotterdam en Amsterdam ontvangen vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in totaal € 1 miljoen in 2018 voor de aanschaf van schone bestelauto's door ondernemers. Dit bedrag wordt in gelijke mate verdeeld onder de drie gemeenten met milieuzones.

37) Forensisch Medische Expertise Kindermishandeling (integratie-uitkering sociaal domein en algemene uitkering)
De forensisch medische expertise kindermishandeling (FMEK) is in 2015 als onderdeel van de Jeugdwet gedecentraliseerd naar gemeenten. Mede doordat de kosten per cliënt laag zijn en een belangrijk deel van het onderzoek dat vanuit de FMEK wordt verricht anonimiteit vraagt, is bekostiging vanuit gemeenten problematisch gebleken. Sinds kort is er zekerheid dat financiering van deze functie via gemeenten onwenselijk is. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zal dit centraal financieren. Om die reden worden de middelen voor de FMEK uit de middelen voor de jeugdhulp uitgenomen en overgeboekt naar VWS.

38) Verlengde pleegzorg standaard tot 21 jaar (integratie-uitkering sociaal domein en algemene uitkering)
In het regeerakkoord wordt ruim aandacht gegeven aan het verbeteren van de positie van kwetsbare kinderen. Voor kwetsbare jongeren is de overgang naar volwassenheid (op hun 18e) extra moeilijk. Om die reden wordt de pleegzorg standaard verlengd tot 21 jaar, in plaats van de huidige 18 jaar. Daartoe worden middelen overgeboekt vanuit het Budgettair Kader Zorg van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

39) Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)
Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de gemeente Oldambt voor de uitvoering van een project om te komen tot één uitvoeringsorganisatie voor de doelgroep van de Participatiewet in vijf gemeenten in Oost-Groningen en één gemeente in Drenthe.

40) Doventolk Leefdomein (integratie-uitkering sociaal domein)
De Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn overeengekomen dat voor het jaar 2018 een extra uitname zal plaatsvinden van € 1,05 miljoen voor de Doventolk

voorziening leefdomein. Dit bedrag komt bovenop de reeds eerder uitgenomen € 10,75 miljoen voor dit onderwerp.

41) Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)

Het Kabinet stelt de komende drie jaar € 80 miljoen beschikbaar voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede; in het bijzonder onder kinderen. Deze middelen zullen worden ingezet ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid. Het merendeel van de middelen (90 procent) zal via een decentralisatie-uitkering beschikbaar worden gesteld aan gemeenten om een impuls te geven aan de verbetering van toegang tot en effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid.

2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel B2 worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid gemeentefonds (Eerste supplettoire begroting: bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2018 (1)	Mutaties via NvW, moties en amende- menten (2)	Vastge- stelde begroting 2018 (3=1+2)	Mutaties 1° supplettoire begroting 2018 (4)	Stand 1° supplettoire begroting 2018 (5=3+4)	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
Verplichtingen	28.281.870	800	28.282.670	855.892	29.138.562	662.098	661.921	630.055	623.982
Uitgaven:	28.281.870	800	28.282.670	877.272	29.159.942	662.098	661.921	630.055	623.982
Waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
<i>Oprachten</i>									
1. Kosten Financiële- verhoudingswet	1.711	0	1.711	1.000	2.711	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>									
2. Kosten Waarderingskamer	2.441	0	2.441	- 2.441	0	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>									
1. Algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen	16.400.415	0	16.400.415	209.161	16.609.576	483.374	487.034	484.913	484.914
2. Integratie-uitkeringen	1.258.369	0	1.258.369	35.454	1.293.823	0	0	0	0
3. Decentralisatie-uitkeringen	828.579	0	828.579	372.692	1.201.271	61.738	64.295	38.600	38.600
4. Integratie-uitkering sociaal domein	9.790.355	800	9.791.155	261.406	10.052.561	116.986	110.592	106.542	100.468
Ontvangsten:	28.281.870	800	28.282.670	877.272	29.159.942	662.098	661.921	630.055	623.982
1. Terugontvangsten Waarderingskamer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ontvangsten ex art. 4. Fvw	28.281.870	800	28.282.670	877.272	29.159.942	662.098	661.921	630.055	623.982

Toelichting

Mutaties 1^e suppletoire begroting

Verplichtingen

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2018 met € 855.892.000 te muteren en te brengen op € 29.138.562.000. De mutaties worden hieronder in tabel B3 opgesomd. De toelichting bij de mutaties die onderdeel vormen van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld is reeds gegeven in § 1.

Tabel B3: Mutaties verplichtingenbedrag gemeentefonds 2018 (bedragen x € 1.000)

Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2018	28.282.670
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Overloop 2017/2018 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
Accres tranche 2017 (incidenteel)	- 23.436
Accres tranche 2017 (structureel)	- 23.436
Accres tranche 2018	343.927
Plafond BTW compensatiefonds 2017	- 7.449
Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering)	35.452
Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering sociaal domein)	261.256
Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	58.680
Bevorderen arbeidsparticipatie (decentralisatie-uitkering)	172
Interreg V (decentralisatie-uitkering)	291
Waarderingskamer	- 2.759
Waarderingskamer (algemene uitkering)	- 318
Waarderingskamer	318
Fier Fryslân (decentralisatie-uitkering)	- 2.801
Innovatieve aanpak Energiebesparing (decentralisatie-uitkering)	7.250
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	2.585
Verhoogde Asielinstroom (algemene uitkering)	50.424
Verlenging Pilot weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)	102
Persoonskaartenarchief (algemene uitkering)	- 150
Maatschappelijke begeleiding (decentralisatie-uitkering)	1.527
Matchen op werk (decentralisatie-uitkering)	3.020
Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)	626
Kinderen in een AZC (integratie-uitkering sociaal domein)	- 3.000
Dialogoog Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	35
DigiD en Mijn Overheid (algemene uitkering)	- 3.850
Referendum (decentralisatie-uitkering)	8.020
Ketensystemen Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	- 465
Versterking lokale werkgelegenheid Groningen (decentralisatie-uitkering)	1.900
Doventolk Werkdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 40
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	294
Innovatiepartnerschap Amsterdam (decentralisatie-uitkering)	310
Handelsregister (algemene uitkering)	- 806
Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)	8.270
Veilig Thuis (algemene uitkering)	- 11.900
Veilig Thuis (decentralisatie-uitkering)	11.900
Voorziening knelpunten sociaal domein (algemene uitkering)	- 100.000
Voorziening knelpunten sociaal domein (decentralisatie-uitkering)	200.000
Versterking lokale aanpak jihadisme (decentralisatie-uitkering)	5.256
Spoorstaafconditioneringssystemen (decentralisatie-uitkering)	137
Milieuzones grote steden (decentralisatie-uitkering)	1.000
Forensisch Medische Expertise Kindermishandeling (integratie-uitkering sociaal domein)	- 600
Verlengde pleegzorg standaard tot 21 jaar (integratie-uitkering sociaal domein)	5.000
Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.200
Doventolk leefdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 1.050

Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)	27.000
Totaal nieuwe mutaties:	855.892
Stand verplichtingenbedrag bij 1° suppletore begroting 2018	29.138.562
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	2.711
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Waarderingskamer</i>	0
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	16.623.421
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkeringen</i>	1.293.821
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkering sociaal domein</i>	10.052.256
<i>Waarvan verplichtingenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	1.166.353

Uitgaven

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2018 met € 877.272.000 te muteren en te brengen op € 29.159.942.000. De mutaties worden in tabel B4 opgesomd. De mutaties die plaatsvinden met betrekking tot de verplichtingen zijn ook van toepassing op de uitgaven. Er zijn echter nog vier mutaties, die wel effect hebben op het uitgavenbedrag 2018, maar niet op het verplichtingenbedrag 2018. Het gaat om de «wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2017», de «wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2017», de «wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2017» en de «wijziging betalingsverloop overige integratie-uitkeringen 2017». De toelichting bij de mutaties, die onderdeel vormen van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld, is reeds gegeven in § 1.

Tabel B4: Mutaties uitgavenbedrag gemeentefonds 2018 (bedragen x € 1.000)

Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2018	28.282.670
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2017	- 13.845
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2017	2
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2017	34.918
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkering sociaal domein 2017	305
Overloop 2017/2018 kosten Financiële-verhoudingswet	1.000
Accres tranche 2017 (incidenteel)	- 23.436
Accres tranche 2017 (structureel)	- 23.436
Accres tranche 2018	343.927
Plafond BTW compensatiefonds 2017	- 7.449
Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering)	35.452
Loon- en prijsbijstelling 2018 (integratie-uitkering sociaal domein)	261.256
Buurtsportcoaches (decentralisatie-uitkering)	58.680
Bevorderen arbeidsparticipatie (decentralisatie-uitkering)	172
Interreg V (decentralisatie-uitkering)	291
Waarderingskamer	- 2.759
Waarderingskamer (algemene uitkering)	- 318
Waarderingskamer	318
Fier Fryslân (decentralisatie-uitkering)	- 2.801
Innovatieve aanpak Energiebesparing (decentralisatie-uitkering)	7.250
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	2.585
Verhoogde Asielinstroom (algemene uitkering)	50.424
Verlenging Pilot weerbaar opvoeden (decentralisatie-uitkering)	102
Persoonskaartenarchief (algemene uitkering)	- 150
Maatschappelijke begeleiding (decentralisatie-uitkering)	1.527
Matchen op werk (decentralisatie-uitkering)	3.020
Economische zelfstandigheid (decentralisatie-uitkering)	626
Kinderen in een AZC (integratie-uitkering sociaal domein)	- 3.000

Dialogo Sinterklaasintocht (decentralisatie-uitkering)	35
DigiD en Mijn Overheid (algemene uitkering)	- 3.850
Referendum (decentralisatie-uitkering)	8.020
Ketensystemen Jeugd (integratie-uitkering sociaal domein)	- 465
Versterking lokale werkgelegenheid Groningen (decentralisatie-uitkering)	1.900
Doventolk Werkdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 40
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	294
Innovatiepartnerschap Amsterdam (decentralisatie-uitkering)	310
Handelsregister (algemene uitkering)	- 806
Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)	8.270
Veilig Thuis (algemene uitkering)	- 11.900
Veilig Thuis (decentralisatie-uitkering)	11.900
Voorziening knelpunten sociaal domein (algemene uitkering)	- 100.000
Voorziening knelpunten sociaal domein (decentralisatie-uitkering)	200.000
Versterking lokale aanpak jihadisme (decentralisatie-uitkering)	5.256
Spoorstaafconditioneringssystemen (decentralisatie-uitkering)	137
Milieuzones grote steden (decentralisatie-uitkering)	1.000
Forensisch Medische Expertise Kindermishandeling (integratie-uitkering sociaal domein)	- 600
Verlengde pleegzorg standaard tot 21 jaar (integratie-uitkering sociaal domein)	5.000
Herstructurering Wsw Oost-Groningen (decentralisatie-uitkering)	2.200
Doventolk leefdomein (integratie-uitkering sociaal domein)	- 1.050
Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede (decentralisatie-uitkering)	27.000

Totaal nieuwe mutaties: **877.272**

Stand uitgavenbedrag bij 1° suppletoire begroting 2018 **29.159.942**

<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	2.711
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Waarderingskamer</i>	0
<i>Waarvan uitgavenbedrag algemene uitkering</i>	16.609.576
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkeringen</i>	1.293.823
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkering sociaal domein</i>	10.052.561
<i>Waarvan uitgavenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	1.201.271

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de ontvangsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2018 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 877.272.000 gewijzigd en gebracht op € 29.159.942.000.

3. Integratie-uitkeringen

In tabel B5 is een overzicht opgenomen van de integratie-uitkeringen.

Tabel B5: Overzicht integratie-uitkeringen gemeentefonds 2018 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2018
Integratie-uitkeringen begroting 2018:	
Wmo	1.258.369
Subtotaal	1.258.369
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:	
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2017 Wmo	2
Loon- en prijsbijstelling 2018 Wmo	35.452

Omschrijving	2018
Subtotaal	35.454
Totaal:	1.293.823

4. Decentralisatie-uitkeringen

In tabel B6 is een overzicht opgenomen van de decentralisatie-uitkeringen.

Tabel B6: Overzicht decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds 2018 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2018
Decentralisatie-uitkeringen begroting 2018:	
Basisregistratie Grootchalige Topografie	422
Beeldende kunst en vormgeving	13.500
Bevolkingsdaling	11.245
Bodemsanering	49.301
Bonus beschut werk	16.000
BRP centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731
Correctie Waterschapswegen	3.531
Gezond in de stad	19.440
Groeiopgave Almere	7.298
Jeugd	21.700
Kansen voor alle kinderen	85.000
Leeuwarden Europese Culturele Hoofdstad 2018	2.066
Maatschappelijke opvang	385.057
Scholenprogramma Groningen	3.000
Tijdelijke oplossing anonieme hulplijn	657
Veiligheidshuizen	7.700
Voorschoolse voorziening peuters	30.000
Vrouwenopvang	121.231
VTH-taken	46.700
Subtotaal	828.579
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:	
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2017	34.918
Buurtsportcoaches	58.680
Bevorderen arbeidsparticipatie	172
Interreg V	291
Fier Fryslân	- 2.801
Innovatieve aanpak Energiebesparing	7.250
Beter benutten	2.585
Verlenging Pilot weerbaar opvoeden	102
Maatschappelijke begeleiding	1.527
Matchen op werk	3.020
Economische zelfstandigheid	626
Dialogo Sinterklaasintocht	35
Referendum	8.020
Versterking lokale werkgelegenheid Groningen	1.900
Erfgoed en ruimte	294
Innovatiepartnerschap Amsterdam	310
Bodemsanering	8.270
Veilig Thuis	11.900
Voorziening knelpunten sociaal domein	200.000
Versterking lokale aanpak jihadisme	5.256
Spoorstaafconditioneringssystemen	137
Milieuzones grote steden	1.000
Herstructurering Wsw Oost-Groningen	2.200
Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede	27.000
Subtotaal	372.692
Totaal:	1.201.271